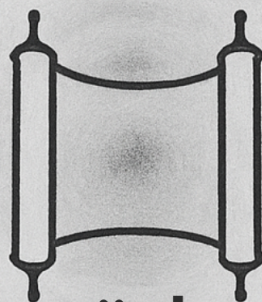

בס"ד

The Rebbe
Sichas Nun Alef
Parshas Matos Massei

לע"נ

שמעון בן ישראל

Dedicated By:

ר' נחום אהרון & חיה

ליטשקאווסקי

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

Introduction

This discourse was delivered by the Lubavitcher Rebbe in the summer of 5751 (1991), during the period between the 17th of Tammuz and Tisha B'Av—known as the “Nine Days.” The Rebbe interweaves deep Chassidic insights with urgent calls for redemption, culminating in a soaring vision of geulah. Drawing from Parshas Massei and the significance of the 42 journeys, the Rebbe frames exile and redemption not as disjointed eras, but as one continuous movement toward divine purpose. The discourse blends textual precision with messianic passion, leading the listener from historical patterns to immediate spiritual awakening.

(8)

One of the special elements of this holy Shabbos day – is that on it we complete the Book of Bamidbar, the fourth book of the Torah, whose completion also brings pleasure as the conclusion of the entire Torah (the four books – since the fifth book is "Mishneh Torah," which reviews and includes the four books that precede it).

מהענינים המיוחדים דיום השבת קדש זה – שבו מסימים ספר במדבר, ספר רביעי לשבתורה, שסימו מנהג גם סיום כל התורה (ד' הספרים, שהרי ספר התמישי הוא "משנה תורה", שחזור וכולל ד' הספרים שלפניו).

And after this, they proclaim (in a loud and joyful voice) “Chazak, chazak, venischazek” – which indicates strength (firmness) of the Jewish people in all matters of Torah, and to the extent that this very strengthening is threefold (“chazak, chazak, venischazek”), which includes the elevation and completion of “chazakah” (a legal presumption established through three times).

ולאחר־כך מכריזים (בקול רם ובשמחה) "חזק חזק ונתחזק" – שמורה על החזקה (תקף) דבני־ישראל בכל עניני התורה, ועד שהחזקה גופא היא ג'־פעמים ("חזק חזק ונתחזק"), שיש ["בו העלוי והשלמות ד'] בתלת זמני הוי חזקה

But this needs to be understood: What is the connection between the conclusion of the fourth book of the Torah and the theme of the time – since, in practice, the fourth book is always completed on the Shabbosos of the “Three Weeks” (Bein HaMetzarim), and in certain years (such as this year), it is completed on the first Shabbos of the “Nine Days”?

וצריך להבין הקשר והשיכות דסיום ספר רביעי לשבתורה לתוכנו של הזמן – שלעולם מסימים ספר רביעי בשבתות שבג' השבועות דבין המצרים, ובכמה שנים (בכשנה זו) בשבת (הראשון) שבתשעת הימים

For seemingly, the time of the Three Weeks, and especially the Nine Days, is associated with a state of weakness in holiness – the complete opposite of “Chazak, chazak, venischazek”!

דלכאורה, הזמן דג' השבועות ובפרט ט' הימים – (חרבן וגלות) – קשור עם מעמד ומצב של חלישות בקדושה, הפך בתכלית ד"חזק חזק ונתחזק"!

One might say that this itself is the reason: Since this time is associated with a state of “weakness,” all the more is there a need and urgency for the strengthening of “Chazak, chazak, venischazek.”

לכאורה יש לומר שהיא הנותנת: כיון שזמן זה קשור עם מעמד ומצב של "חלישות", מדגש יותר הצורך וההכרח בהחזקת ד"חזק חזק ונתחזק".

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

But it seems more correct to say that the strengthening itself is connected with the content of the time – not that the strengthening is the opposite of the time's nature (with the time merely highlighting the need for its opposite), but rather the strengthening is the very theme of the time.

As emphasized in the name of this Shabbos (for the name indicates the content and essence of the matter), which is called “Shabbos Chazak” – meaning that the content of this Shabbos (during the Three Weeks, and in this year also during the Nine Days) is the strengthening (“Chazak, chazak, venischazek”) of our actions and service in fulfilling Torah and mitzvos – the content of the four books.

אבל, יותר נראה לומר שהחזיק עצמו קשור עם תוכנו של הזמן (ולא שהחזיק הוא הפך תוכנו של הזמן, והזמן מדגיש הצורך דהפכו).

ובמדגש בשמו של יום השבת (שהשם מורה על תוכן ומהות הדבר), שנקרא “שבת חזק”, הינו, ש(התכן ד) שבת זה (בג' השבועות, ובשנה זו גם בט' הימים) הוא החזיק (“חזק חזק ונתחזק”) דמעשינו ועבודתנו בקיום התורה ומצות (תוכן ד' הקפריים).

(ב)

This can be understood by first explaining the connection and relevance of “Chazak, chazak, venischazek” to the content of the parshah that concludes the Book – Parshas Matos-Massei, in which is included (in detail) the “strength” of *Matos*, the “strength” of *Massei*, and the “strength” of the combined *Matos-Massei* together.

וייבן בהקדמם הביאור בהקשר והשיכות ד"חזק חזק ונתחזק" לתוכן הפרשה שבה מסתמים הספר – פרשת מטות-מסעי, שבה נכלל (בפרטיות) ה"חזק" ד"מטות", ה"חזק" ד"מסעי", וה"חזק" שבהבור ד"מטות-מסעי" יחד.

The concept of **strength** (and firmness), “chazak,” and especially the triple “chazak” (“chazak, chazak, venischazek”), seemingly relates to *Matos*, since a “mateh” (staff) implies strength and firmness, unbending – like a literal staff, which is strong and hard; and to the point that “mateh” is also a term of rulership and dominion, as in the verse, “Matos Oz el Shivtei Mishlim” – rods of strength for ruling tribes.

ענין החזק (והתקף), “חזק”, ובפרט ג' פעמים “חזק” (“חזק חזק ונתחזק”) – שינוי (לכאורה) ל”מטות”, כי, “מטה” מורה על חזק ותקף כל ישתנה, בדוגמת המטה בפשוטו – שהוא חזק וקשה, ועד ש”מטה” הוא לשון ממשלה ושררה, “כל לשון הכתוב “מטות עז אל שבטי משלים”.

Whereas *Massei* refers to movement and travel (“vayisa... haloich v'naso'a”), going from one place to another – not remaining stationary, but going and journeying to a different location (even to the extent of a true journey in which one is completely uprooted from their previous place to a destination of incomparable difference) – this seems, at first glance, the opposite of firmness and strength (“chazak”) which implies unchanging steadiness.

מה שאין כן “מסעי”, שענינו הליכה וגסיעה (“ויסע גו' הלוך ונסוע”) ממקום למקום – שאינו עומד על מקומו, אלא הולך ונסע למקום אחר (ועד להליכה וגסיעה אמיתית – שהיא באפן שנגזק לגמרי ממקומו הקודם למקום שבאין-ערוף) – הרי זה להפך (לכאורה) מענין החזק והתקף (“חזק”) באפן שכל ישתנה.

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

But the fact that the proclamation “chazak, chazak, venischazek” is always (even when *Matos-Massei* are joined) made at the conclusion of specifically *Parshas Massei* – this implies that the theme of “chazak, chazak, venischazek” actually relates primarily to *Parshas Massei* (and only in some years is *Parshas Matos* included along with it).

ומנה שההכרזה ד"חזק חזק ונתחזק" היא לעולם (גם כש"מטות-מסעי" מחברים) בסיומה של פְּרִשַׁת "מסעי" דוקא – משמע, שְׁהִתְכּוּ "חזק חזק ונתחזק" שִׁיךְ בְּעֶקֶר לְפְרִשַׁת "מסעי" (אַלֵּא בְּכַמָּה ("שָׁנִים מְצֻרָפִים גַּם פְּרִשַׁת "מטות

(א)

One may explain this as follows: A *chazakah* that is based on the number three (“with three times, there is a *chazakah*”), and especially a *chazakah* made from three declarations (“chazak, chazak, venischazek”)—emphasizes strength and firmness even in a situation where there is opposition.

וְיֵשׁ לומר הַבִּיאור בָּזֶה: "חֲזָקָה" שֶׁהִיא בְּמִסְפַּר שְׁלוֹשׁ ("בְּתֵלֶת זְמַנֵּי הָרִי חֲזָקָה"), וּבְפֶרֶט חֲזָקָה מְשֻׁלֶּשֶׁת "חֲזָק חֲזָק וְנִתְחַזַּק" – מְדַגִּישָׁה הַחֲזָקָה, וְהִתְקַף גַּם בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ מִנְגָּד

As is known, the number one indicates a condition where from the outset there is only good and holiness; the number two signifies division and conflict, due to the existence of opposition; and the number three indicates the strength and firmness of holiness even in a state of opposition.

כִּידוּעַ – שֶׁמִּסְפַּר אֶחָד מוֹרָה עַל מַעֲמָד וּמִצָּב שֶׁיֵּשׁ מְלַכְתְּחִלָּה רַק טוֹב וְקִדּוּשָׁה, מִסְפַּר שְׁנַיִם מוֹרָה עַל (הַתְּחַלְקוֹת וּמַחְלָקֹת) בְּגִלּוֹל מְצִיאוֹתָיו שֶׁל הַמִּנְגָּד, וּמִסְפַּר שְׁלוֹשׁ מוֹרָה עַל הַחֲזָקָה וְהִתְקַף דְּקִדּוּשָׁה גַּם בְּמַעֲמָד וּמִצָּב שֶׁל נִגָּד

And in the strength and firmness of the number three (in a state of opposition), there are two forms: (a) From Above – that is, the strength and firmness of the drawing down of Divine holiness (a downward flow from above to below) into every place, even where there is opposition, due to the greatness of the light which is infinite.

וּבַחֲזָקָה וְהִתְקַף שֶׁבְּמִסְפַּר שְׁלוֹשׁ (בְּמַעֲמָד וּמִצָּב שֶׁל נִגָּד) יֵשׁנָם ב' אֶפְנִיִּים: (א) מַצַּד הַעֲלִיּוֹן – הַיְינוּ, חֲזָקָה וְהִתְקַף הַמְשֻׁכָּת אֹרֶךְ הַקִּדּוּשָׁה (הַמְשֻׁכָּה מְלַמְעָלָה לְמַטָּה) בְּכָל מָקוֹם, גַּם בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ נִגָּד, מַצַּד גָּדֵל מַעֲלֵת הָאוֹר – שֶׁהוּא בְּלִי גְבוּל

(b) From below – when the service of elevating the lower realm (an upward ascent from below to above) is carried out with strength and firmness, in order to nullify the opposition—and even more so, to transform it into holiness.

(ב) מַצַּד הַתַּחְתּוֹן – שֶׁהַעֲבוּדָה דִּהְעֲלָאת הַתַּחְתּוֹן (הַעֲלָאָה מְלַמְטָה לְמַעָלָה) הִיא בְּאִפּוֹ שֶׁל חֲזָקָה וְהִתְקַף – לְבִטּוֹל הַמִּנְגָּד, וְיִתְרָה מִנָּה: לְהַפְכוֹ לְקִדּוּשָׁה

These two modes are hinted to in the “chazak” of Parshas Matos-Massei: The “chazak” of Parshas *Matos* refers to the strength and firmness from Above—“And Moshe spoke to the heads of the tribes... this is the word that Hashem commanded”—the strength and firmness in conveying Hashem’s command even in a place of opposition.

וּב' אֶפְנִיִּים אֵלּוּ מְרָמְזִים בִּה"חֲזָקָה" דְּפְרִשַׁת "מטות-מסעי": ה"חֲזָקָה" דְּפְרִשַׁת "מטות" הוּא הַחֲזָקָה וְהִתְקַף שֶׁמַּצַּד הַעֲלִיּוֹן – "וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל רִאשֵׁי הַמִּטּוֹת גו' זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה'" – הַחֲזָקָה וְהִתְקַף דִּהְמְשֻׁכָּת צִוִּי ה' גַּם בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ נִגָּד

And the “chazak” of Parshas *Massei* is the strength and firmness from below—“These are the journeys of the Children of Israel who went out from the land of Egypt...”—the strength and

וְה"חֲזָקָה" דְּפְרִשַׁת "מסעי" הוּא הַחֲזָקָה וְהִתְקַף שֶׁמַּצַּד הַתַּחְתּוֹן – "אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם גו'" – הַחֲזָקָה וְהִתְקַף שֶׁבְּעֲבוּדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּבִרְוִיר וְהַעֲלָאת הַתַּחְתּוֹן

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

firmness in the service of the Jewish people in refining and elevating the lower realm.

Despite the changes and differences in levels that are present in the specific journeys in the wilderness (the lower realm), according to the condition and state of the lower realm (on account of the opposition), they are always in a state of movement and travel—from Egypt (the constraints and boundaries of the lower realm) to the Land of Israel (the expansive space of holiness).

Based on this, we can explain why the phrase “chazak” is specifically associated with *Massei*. Since strength and firmness in a place of opposition is even more emphasized in the refinement of the lower realm—“the journeys of the Children of Israel who went out from the land of Egypt”—not only is there the strength and boundless intensity of the Divine light that is drawn down and shines in every place without regard to the presence of opposition, but further: there is also engagement with the opposition in order to nullify it completely—and even to transform it into holiness.

And the true perfection of “chazak” is in the combination of *Matos-Massei* together: The strength of *Matos* possesses the quality of Divine light that is above limitation—but since this strength comes from Above, it is not related to the existence of the lower realm, the opposition, and on the contrary—it doesn’t take it into account.

The strength of *Massei* possesses the quality of nullifying (and even transforming) the opposition—but since it comes from the lower realm, it lacks the unbounded intensity of the higher level, and therefore it is subject to limitation and measure, and thus it is vulnerable to change and interruption.

Therefore, the true and complete strength is only in the union of *Matos-Massei* together—where both qualities are present: the strength and firmness of the Divine light above limitation, and the strength and firmness in nullifying (and transforming) the opposition through the elevation of the lower realm.

שְׁלֵמוֹת הַשְּׁנוּיִים וְחֻלּוּקֵי הַדְּרָגוֹת שֶׁבְּכָרְטִי
הַמְּסָעוֹת בְּמִדְבָּר ("תַּחְתּוֹן") – לְפִי עֵרָךְ מַעֲמָדוֹ
וּמַצְבּוֹ שֶׁל הַתַּחְתּוֹן (מִצַּד הַמִּנְגָּד) – נִמְצָאִים תָּמִיד
בְּתַנוּעָה שֶׁל הִלִּיכָה וְנִסְיָעָה – מִמִּצְרַיִם (הַמִּצְרִים
וּגְבוּלֵיהֶם דֵּה־תַּחְתּוֹן) לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (הַמִּרְחֵב
דִּקְדוּשָׁה).

וְעַל-פִּי-זֶה יֵשׁ לְבָאֵר הַשִּׁיכוֹת ד' "חֲזָק" ל' "מִסְעִי"
דוֹקָא – כִּינּוֹן שֶׁהַחֲזָק וְהַתְּקָף בְּמָקוֹם שִׁישׁ נִגָּד
מִדְּגֵשׁ יוֹתֵר בְּכִרְוַת הַתַּחְתּוֹן ("מִסְעִי כִּנּוֹן יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר יֵצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם"), שֶׁלֹּא זֶה בְּלִבְדֹּ שֶׁהַחֲזָק
וְהַתְּקָף (הַבְּלִי-גְבוּלִי) דָּאוּר הַקְּדוּשָׁה נִמְשָׁךְ
וּמֵאִיר בְּכָל מָקוֹם מְבִלִּי לְהַתְּחַשֵּׁב בְּמִצְיָאוֹת הַמִּנְגָּד,
אֵלָּא עוֹד זֹאת, שִׁישְׁנָה הַהֲתַעֲסָקוֹת עִם הַמִּנְגָּד
לְבִטּוֹל מִכָּל וְכָל, וְעַד – לְהַפְכוֹ לְקְדוּשָׁה.

וְהַשְּׁלֵמוֹת הָאֱמִיתִית ד' "חֲזָק" הִיא בְּהַחֲבוּר
ד' "מִטּוֹת-מִסְעִי" גַּם יָחַד: הַחֲזָק ד' "מִטּוֹת" – יֵשׁ בּוֹ
מַעֲלַת אוֹר הַקְּדוּשָׁה שֶׁלֹּא מַעֲלָה מִהַגְבָּלָה, אֲבָל, כִּינּוֹן
שֶׁחֲזָק זֶה הוּא מִצַּד הָעֶלְיוֹן, וְאֵינוֹ שֶׁנֶּהֱלֵךְ לְמִצְיָאוֹת
שֶׁל הַתַּחְתּוֹן, הַמִּנְגָּד (וְאֶדְרָבָה – לֹא מִתְחַשְּׁבִים
בוֹ).

הַחֲזָק ד' "מִסְעִי" – יֵשׁ בּוֹ הַמַּעֲלָה דְּבִטּוֹל (וְעַד
לְהַפִּיכָה) הַמִּנְגָּד, אֲבָל, לְהִיּוֹתוֹ מִצַּד הַתַּחְתּוֹן –
שֶׁאֵין בּוֹ הַתְּקָף הַבְּלִי-מִגְבֵּל דִּהְעֶלְיוֹן – הֵרִי הוּא
בְּמִדְיָה וְהַגְבָּלָה, וְשֶׁנֶּהֱלֵךְ בּוֹ שְׁנוּי וְהַפְסָק.

וְלָכֵן, הַשְּׁלֵמוֹת הָאֱמִיתִית ד' "חֲזָק" הִיא בְּהַחֲבוּר
"מִטּוֹת-מִסְעִי" גַּם יָחַד – שִׁישְׁנָם ב' הַמַּעֲלּוֹת: חֲזָק
וְהַתְּקָף הַמְּשֻׁכָּת הָאוֹר שֶׁלֹּא מַעֲלָה מִהַגְבָּלָה, וְהַחֲזָק
וְהַתְּקָף שֶׁבְּבִטּוֹל (וְהַפִּיכָה) הַמִּנְגָּד עַל-יְדֵי הָעֲלָאָה
הַתַּחְתּוֹן.

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

And when both are combined—then the nullification of the opposition (through the elevation of the lower) is established in a fixed and eternal manner.

ושנייהם יחד – שבטול המנגד (על-ידי העלאת התחתון) הוא באפן קבוע ונצחי.

(ד)

And it can be added: that the joining of *Matos-Massei* occurs specifically in the fourth portion (where the conclusion of Parshas *Matos* and the beginning of Parshas *Massei* are read together), and through this, the perfection of “chazak” in Parshas *Matos-Massei* (when they are joined) is achieved in the conclusion of the fourth book of the Torah.

ויש להוסיף, שהחבור ד"מטות-מסעי" הוא ברביעי דוקא (שקורין לרביעי סיום פרשת "מטות" והתחלת פרשת "מסעי"), ועל-ידי זה נעשית השלמות ד"חזק" שבפרשת "מטות-מסעי" (כשהן מחברים) בסיומו של ספר רביעי שבתורה.

Although the number three expresses strength (*chazakah*) and firmness even in a situation of opposition (as explained above in section ג), nevertheless, since it comes after one and two, there is still felt in it a connection to the previous stages.

אף-על-פי שמספר שלוש מורה על החזק ("חזקה") והתקף גם במצב של נגד (כנזקף לעיל סעיף ג'), מפל-מקום, להיותו בהמשך לאחד ושנים, נרגשת בו גם השיכות אליהם.

That is, even though it connects one (the higher, representing downward flow) with two (the lower, representing ascent from below upward), it still feels like a combination of two lines (above and below, downward drawing and upward elevation).

כלומר, אף שהוא מחבר את האחד (העליון, שענינו המשיכה למעלה למטה) עם השנים (התחתון, שענינו העלאת למטה למעלה), מפל-מקום, נרגש בו חבור של ב' קוים (עליון וחתון), המשיכה והעלאת.

Therefore, the true perfection of strength and firmness (from both the higher and lower together) is in the fourth—a distinct level unto itself, not just a continuation of one and two, in which the perfection of settledness is expressed, like a chair with four legs which is more stable than one with three legs. This signifies strength and firmness (nullification of the opposition) in a fixed and eternal manner, without limitation.

ולכן, השלמות האמיתית דחזק ותקף (מצד העליון ומצד התחתון גם יחד) היא ב"רביעי" – דרגא מיוחדת בפני עצמה שאינה בהמשך לאחד ושנים, שבה מדגשת שלמות ההתישבות, כמו כסא של ארבע רגלים – שהוא באפן של התישבות יותר מכסא של שלוש רגלים – שמורה על החזק והתקף (בטול המנגד) באפן קבוע ונצחי (כלי גבול).

And we may say that this concept is even more emphasized in the connection of the fourth to the fifth—that on Shabbos *Matos-Massei* (the conclusion of the fourth book of the Torah), we begin to read (at Minchah) the fifth book of the Torah.

ויש לומר, שענין זה מדגש עוד יותר בהשיכות ד"רביעי" ל"חמישי" – שבשבת פרשת "מטות-מסעי" (סיום ספר רביעי שבתורה) מתחילין לקרוא (במנחה) ספר חמישי שבתורה.

And an additional distinction this year: that the conclusion of the fourth book of the Torah occurs in the month of *Menachem Av* (unlike other years when *Matos-Massei* is read on the Shabbos

והוספה יתרה בשנה זו – שסיום ספר רביעי שבתורה הוא בחודש "מנחם-אב" (דלא בככמה שנים שקורין "מטות-מסעי" בשבת מברכים

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

Mevarchim *Menachem Av*, at the end of the month of *Tammuz*, the fifth month.

As is known, the fifth refers to the loftiest level—beyond all limitation and measure, beyond the entire order of the chain of worlds—"the fifth to Pharaoh," from whom were broken and revealed all the lights, and through this power specifically is there the union of the two extremes of drawing down and elevation (the content of the union of *Matos-Massei*, and the strength connected to the number three through the fusion of one and two) in ultimate perfection.

(ה)

Based on all the above, we can now explain the connection and relevance of the phrase "Chazak, chazak, venischazek" upon completing the fourth book on Shabbos Parshas *Matos-Massei*—to the content of the time of the Three Weeks (and in this year—the Nine Days):

With the introduction—that the intent and purpose of destruction and exile (the theme of *Bein HaMetzarim*) is for the sake of arriving at the elevation and perfection of the building of the future Beis HaMikdash and the future redemption, a level and perfection that is emphasized in the idea of "chazakah"—the Third Beis HaMikdash and the Third Redemption.

And the explanation of this: The greatness of the future Beis HaMikdash—"Mikdash Hashem, established by Your hands" (with two hands... when Hashem will reign forever and ever, in the future era, which will be complete sovereignty)—was already stated in *Shiras HaYam*, regarding the Beis HaMikdash that they were supposed to build upon entering the land immediately.

As our Sages said: "Had the Jewish people merited, then as soon as their feet emerged from the sea, they would have entered the land." And then the entry into the land (by Moshe) would have been in a manner of eternal redemption, with no exile to follow, and an eternal Beis HaMikdash (with no destruction to follow).

"מִנְחָם-אֵב" בְּסִימוֹ שֶׁל חֹדֶשׁ "תַּמּוּז", חֹדֶשׁ – הַחֲמִישִׁי

כִּידוּעַ – שֶׁ"חֲמִישִׁי" הִיא דְּרָגָה הַכִּי נִעְלִית – שְׁלֹמֶעֱלָה מִמִּדְיָה וְהִגְבָּלָה וְלִמְעָלָה מִסֹּדֶר הַשְׁתַּלְשְׁלוּת, "הַחֲמִישִׁית לַפְּרָעָה", דְּאִתְפְּרִיעוּ וְאִתְגַּלְיִין מִנִּיהַ כָּל נְהוּרִין, וּבְכֹחַ זֶה דּוֹקָא נִעֲשֶׂה חֲבוּר ב' הַקְצוּוּיִן דְּהַמְשָׁכָה וְהַעֲלָאָה (תִּכְּן הַחֲבוּר ד' מִטּוֹת-מִסְעִי, וְה' חֲזָקָה" הַקְשׁוּרָה עִם מִסְפָּר שְׁלוֹשׁ עַל-יְדֵי הַחֲבוּר דְּאִתְדַּחֵד וּשְׁנַיִם) בְּתִכְלֵת הַשְׁלָמוֹת.

עַל-פִּי-זֶה יֵשׁ לְבָאָר הַקָּשֶׁר וְהַשִּׁיכוּת ד' חֲזָקָה חֲזָקָה וְנִתְחַזַּק" עַל סִפָּר רִבְעִי שְׁמִסְמִימִם בְּשִׁבְתָּ פְּרִשְׁתָּ "מִטּוֹת-מִסְעִי" – לְתִכְּן הַזְמַן דֵּג' הַשְּׁבוּעוֹת (וּבְשָׁנָה זוֹ – בִּט' הַיָּמִים

וּבְהַקְדָּמָה – שֶׁהַכּוֹנֵה וְהַתְּכַלִּית דְּהַחֲרָבָה וְהַגְלוּת (הַתִּכְּן ד' בֵּין הַמְצָרִים"), הִיא – עַל מִנְתָּ לְבוֹא לְהַמְעָלָה וְהַשְׁלָמוֹת דְּבִנְיָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הָעָתִיד וְגִאֲלָה הָעָתִידָה – מַעֲלָה וְשְׁלָמוֹת שְׁמִדְגָּשׁתָּ בְּעִנְיָן ה' חֲזָקָה" – "בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי" ו"גִּאֲלָה הַשְּׁלִישִׁית".

וְהַהִסְבָּרָה בְּזֶה: מַעֲלָתוֹ שֶׁל בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הָעָתִיד – "מִקְדָּשׁ ה' כּוֹנֵנוּ יְיָדָה" (בְּשִׁמְתִי יְיָדִים... כְּשֶׁה' יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד, לְעָתִיד לְבוֹא, שְׁכָל הַמְלוּכָה שֶׁל...), נִאֲמָרָה כְּכָר בְּשִׁירַת הַיָּם, כְּנוֹגֵעַ לְבִנְיָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהָיוּ צָרִיכִים לְבָנוֹת בְּהַכְנִסָּה לְאֶרֶץ – תִּקְרָה וּמִיד

כְּמֵאמַר רַבּוֹתֵינוּ וְכַרוֹנָם לְבָרְכָה: "אֱלוֹי זָכוּ יִשְׂרָאֵל – בֵּינוּ שְׁפָרְסוּ רִגְלֵיהֶם מִן הַיָּם – הָיוּ נִכְנָסִים לְאֶרֶץ", וְאִזּוּ הִיְתָה הַכְּנִסָּה לְאֶרֶץ (עַל-יְדֵי מֹשֶׁה) בְּאִפְּן שֶׁל "גִּאֲלָה נִצְחִית שְׁאִין אֲחֲרֶיהָ גְלוּת", וּבִנְיָן (בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ נִצְחִי) שְׁאִין אֲחֲרָיו חֲרָבָה.

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

And one may say: Since all aspects of Torah are true and eternal, including even those matters brought hypothetically, like in our case—"if they had merited, etc."—this concept remains even now (after the destruction and exile): the idea of an eternal redemption and eternal Beis HaMikdash, with strength and firmness.

However, this strength and firmness is from the higher realm alone—and therefore, in the lower world, it is still possible that there exists a state of destruction and exile.

On the other hand, it is not enough to have strength and firmness in the redemption and the Beis HaMikdash from the lower realm alone—since the lower is measured and limited, the strength and firmness it produces is also measured and limited, and not eternal.

Therefore, there is a need to combine both qualities—strength and firmness in the redemption and the building of the Beis HaMikdash both from the higher and the lower realms together. Then the redemption is eternal, and the Beis HaMikdash is eternal.

ויש לומר – שפינו שכל עניני התורה הם אמתיים ונצחיים – כולל גם הענינים שהובאו בתור קא-סלקא-דעתה, כבנדון דידן – "אלו זכו כו", ישנו גם עתה (לאחרי חורבן והגלות) – הענין ד"גאולה נצחית" ו"בית-המקדש נצחי" – באפן של "חזק ותקף".

אלא – שהחזק והתקף שלהם הוא מצד העליון בלבד, ולכן – בעולמו של התחתון (כולל להיות וישינו) מצב של חורבן וגלות.

ולאידך – לא מספיק החזק והתקף ב"גאולה" וב"גן בית-המקדש" מצד התחתון בלבד – דכינו שהתחתון הוא מדוד ומגבל – הרי, החזק והתקף שבו הוא במדידה והגבלה – ולא באפן נצחי.

ולכן – יש צורך בחבור ב' המעלות – חזק ותקף ד"גאולה" וב"גן בית-המקדש" מצד העליון ומצד התחתון גם יחד – שאז נעשית "גאולה נצחית" ו"בית-המקדש נצחי".

(1)

And this is the difference between the first two Batei Mikdash—the First and Second Temples (First and Second Redemptions)—and the Third Beis HaMikdash (Third Redemption):

The First Temple (number one), which was built by Shlomo—as it is written, "And Shlomo sat on the throne of Hashem"—its main aspect was from above, in a manner of downward drawing (the service of the righteous), and since it was not so connected with (and from) the reality of the lower realm, it experienced destruction and interruption.

The Second Temple (number two), which was built by the returnees from Bavel in the days of Ezra—its main aspect was from the lower realm, in a manner of ascent from below to above (the service of teshuvah), and therefore it had greater relevance to the world (the lower realm).

וזהו החלוק שפיו ב' בתי המקדש – בית ראשון ובית שני (גאולה ראשונה ושנייה) – לבית-המקדש: (השלישי) (גאולה) שלישית.

בית ראשון (מספר אחד) – שנבנה על-ידי שלמה, שנאמר בו: "וישב שלמה על כסא ה'" – הנה עקר ענינו מצד העליון, באפן של המשכה מלמעלה למטה (עבודת הצדיקים), וכיון שלא הנה קשור כל-כך עם (ומצד) מציאות התחתון – הנה בו חורבן והפסק.

בית שני (מספר שנים) – שנבנה על-ידי עולי בבל בימי עזרא – הנה עקר ענינו מצד התחתון, באפן של העלאה מלמטה למעלה (עבודת התשובה), ולכן היתה לו שכיכות גדולה יותר לעולם (תחתון).

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

It was greater than the First Temple (as it is written, "The glory of this latter house shall be greater than the first") in construction and in years. However, since it was from the lower realm which is limited and measured, it also experienced destruction and interruption.

And in fact, its duration of destruction and interruption lasted longer than that of the First Temple. Moreover, even during its time of existence, it lacked the level and perfection of the First Temple (from above), as it was missing five things.

The novelty of the Third Beis HaMikdash in the Third Redemption (number three) is in the fusion and unity of above and below together, and therefore it will be in a manner of strength and firmness in ultimate perfection—an eternal redemption ("a new song," in masculine form—indicating a redemption after which there is no exile), and an eternal Beis HaMikdash.

And one may say that the quality of strength and firmness of the Third Beis HaMikdash and Third Redemption (from the fusion and unity of above and below) is emphasized even more in that the future redemption is sometimes called the Fourth Redemption (and sometimes even the Fifth Redemption)—a unique level unto itself.

For it is a unique level in and of itself, since it is not merely a continuation of one and two (above and below), and it emphasizes that it is beyond the definitions of above and below, and therefore through it the fusion of above and below is achieved (as explained earlier in section 7).

(ז)

And this idea is emphasized on the "Chazak Shabbos" of the fourth book during the days of Bein HaMetzarim:

In the proclamation "Chazak, Chazak, V'nischazek" (a triple strengthening) on Shabbos Parshas Matos-Masei, there is a hint to the strength of the Third Beis HaMikdash and the Third Redemption, which comes after (and through the fusion of) the First and Second Temples—following their destruction during the period of Bein HaMetzarim—

שְׁהִיָּה גְדוֹל מִבֵּית ראשון (כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "גְּדוֹל יְהִיָּה כְבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן מִן הָרִאשׁוֹן") – בְּבִנְיָן וּבְשָׁנִים. אָבֵל לֹאִידָהּ, לְהִיּוֹתוֹ מִצַּד הַתַּחְתּוֹן שֶׁהוּא בְּמִדָּה וְהִגְבָּלָה – הִיָּה גַם בּוֹ חֲרָבֹן וְהַפְסָק.

וְאֲדָרְבָּה – בְּמִשְׁעָד זְמַן אֲרוּךְ יוֹתֵר מִהַחֲרָבֹן וְהַפְסָק דְּבֵית ראשון. וְנוֹסֵף לָזֶה – גַּם בְּזְמַן קִיּוּמוֹ לֹא הִיָּתָה בּוֹ הַמַּעֲלָה וְהַשְׁלָמוֹת דְּבֵית ראשון (מִצַּד הָעֲלִיּוֹן), שֶׁחֲסָרוּ בּוֹ חֲמִשָּׁה דְּבָרִים.

וְהַחֲדוּשׁ דְּבֵית שְׁלִישִׁי בְּגִאֲלָהּ הַשְׁלִישִׁית (מִסְפֵּר שְׁלוֹשׁ) – הוּא בְּהַחֲבוּר וְהֶאֱחָדוּת דְּהָעֲלִיּוֹן וְהַתַּחְתּוֹן גַּם יַחַד – שֶׁלֹּכֶן יְהִיָּה בְּאִפְּן שֶׁל "חֲזָק וְתִקָּה" בְּתִכְלַת הַשְׁלָמוֹת – "גִּאֲלָה נְצָחִית" ("שִׁיר הַדָּשׁ", לְשׁוֹן זָכָר – גִּאֲלָה שְׁאִין אֲחֵרִיהָ גְלוּת), וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ נְצָחִי.

וְיֵשׁ לומר – שֶׁמַּעֲלַת הַחֲזָק וְהַתִּקָּה דְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְׁלִישִׁי וּגִאֲלָהּ הַשְׁלִישִׁית (מִצַּד הַחֲבוּר וְהֶאֱחָדוּת דְּהָעֲלִיּוֹן וְהַתַּחְתּוֹן) – מְדַגֵּשֶׁת יוֹתֵר בְּכַף – שֶׁהִגִּאֲלָה הַעֲתִידָה נִקְרָאת לְפַעֲמִים בְּשֵׁם "גִּאֲלָה" – ("רְבִיעִית") (וְלְפַעֲמִים גַּם בְּשֵׁם "גִּאֲלָה חֲמִישִׁית

דְּרָגָא מִיַּחֲדָת בְּכַף עֲצֻמָּה, שֶׁכִּיּוֹן שְׁאִינָה בְּהַמִּשְׁעָד לְאֶחָד וּשְׁנַיִם (עֲלִיּוֹן וְתַחְתּוֹן), מְדַגֵּשׁ שֶׁהִיא לְמַעֲלָה מִהַגְדָּרִים ד' עֲלִיּוֹן וְתַחְתּוֹן", וְלֹכֶן נַעֲשֶׂה עַל יָדָהּ (הַחֲבוּר ד' עֲלִיּוֹן וְתַחְתּוֹן) (כְּפִנְזָכָר לְעִיל סְעִיף ד

וְעִנְיָן זֶה מְדַגֵּשׁ בְּשִׁבְתַּת חֲזָק" דְּסִפְרֵי רִבְעִי שְׁבִימִי . בֵּין הַמְצָרִים

בְּהַכְרָזָה חֲזָק חֲזָק וְנִתְחַזַּק" (חֲזָקָה מְשֻׁלָּשֶׁת) שֶׁבְּשִׁבְתַּת פְּרִשְׁתַּת מִטּוֹת־מִסְעִי, מְרַמְזֶת הַחֲזָקָה דְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הַשְׁלִישִׁי וּגִאֲלָהּ הַשְׁלִישִׁית, שֶׁבָּאָה לְאַחֲרֵי (וְעִלְיָדֵי הַחֲבוּר ד') בֵּית ראשון וּבֵית שְׁנִי ((לְאַחֲרֵי הַהִפְסָק דְּחֲרָבָנָם בִּימֵי בֵּין הַמְצָרִים

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

through a fusion of the qualities of both—the First and Second Temples—above and below, drawing down and elevation—as hinted in the fusion of Matos and Masei.

And this fusion happens in the fourth (book), and more importantly, through it we conclude the fourth book (and immediately afterward, at Minchah time, begin the fifth book)—which alludes to a level entirely beyond the definitions of above and below, through which the unification of above and below occurs in the Future Beis HaMikdash and the future redemption.

And one can say that the specific numbers connected to the future Beis HaMikdash and redemption are also hinted in the timing when we read Parshas Matos-Masei and proclaim “Chazak, Chazak, V’nischazek” upon completing the fourth book:

In the three weeks—hinting to the quality of the Third Beis HaMikdash and the Third Redemption;

In the fourth month (in years when Parshas Matos-Masei is read at the end of Tammuz)—a fourth redemption;

And in the fifth month (like this year, when Parshas Matos-Masei is read in the fifth month)—a fifth redemption.

And this also encompasses all matters of Torah and mitzvos (as mentioned earlier in section 1), and especially as it relates to our deeds and divine service throughout the duration of exile (following the destruction and exile of Bein HaMetzarim)—

Because through this we reach the strength and might of the true and complete redemption, the eternal redemption, and the eternal Beis HaMikdash.

על־ידי חבור ב' המעלות דשניהם (בית ראשון ובית שני), עליון ותחתון, המשכה והעלאה - פקדון בתוכן החבור דמטות־מסעי.

וחבור זה הוא ברביעי, ועוד וגם־זה עקר, שעל־ידי־זה מסתמים ספר רביעי (ותכף לאחר־י זה, בזמן המנחה, מתחילים ספר חמישי) - שמונה על דרגא בפני־עצמה שלמעלה לגמרי מהגדרים דעליון ותחתון, שעל ידה נעשה החבור דעליון ותחתון בבית־המקדש העתידי וגאולה העתידה.

ויש לומר, שפרטי המספרים השייכים לבית־המקדש העתידי וגאולה העתידה מרמזים גם בהזמן שבו קורין פרשת מטות־מסעי ומכריזים: חזק חזק ונתחזק" על ספר רביעי

בג' השבועות - מרמזת המעלה דבית־המקדש, השלישי וגאולה השלישית,

בחודש הרביעי (בשנים שקורין פרשת מטות־מסעי, בסיומו של חודש תמוז) - גאולה הרביעית,

ובהודש החמישי (כבשנה זו, שקורין פרשת מטות־מסעי בחודש החמישי) - גאולה החמישית

וזהו גם החיוב על כל עניני התורה ומצוות (פנזפר לעיל סעיף־א), ובמיוחד בנוגע למעשינו "ועבודתנו כל זמן משך הגלות

לאחרי החרבן והגלות דבין המצרים) - כיון שעל־ידי זה באים להחזק ולהתקף דגאולה האמתית והשלמה, גאולה נצחית, ובית־המקדש נצחי

(ח)

An additional concept regarding this Shabbos—connected with *Erev Shabbos*—is the principle: “Whoever exerts effort on Erev Shabbos will eat on Shabbos” (whatever he toiled for). This year, Erev Shabbos falls on Rosh Chodesh Menachem Av. This detail is explicitly mentioned in our parsha (Massei): “And Aharon the Kohen ascended Mount Hor... and he died there... in the fifth

ענין נוסף בשבת זה הקשור עם ערב שבת - מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת" (מה שטרח) - שחל בראש־חודש מנחם־אב, מפרש בקרא בפ' שנתנו (מסעי): ויעל אהרן הכהן אל הר החר גו' וימת שם גו' בחודש החמישי באחד לחודש", יום ההולולא של אהרן הכהן.

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

month, on the first of the month”—the yahrzeit (day of passing) of Aharon the Kohen.

In prefacing this: the fact that the Torah explicitly records the exact date of his death—“in the fifth month on the first of the month”—is a novelty not found anywhere else in the entire Torah. This includes not only Moshe Rabbeinu and Miriam, but even the three forefathers.

It is reasonable to say that the content of this day—“in the fifth month on the first of the month”—alludes to the general essence of Aharon HaKohen’s divine service. It is for this reason that on this very day the culmination and perfection of his life’s mission occurred: that all his deeds, his Torah, and his divine service that he performed throughout his lifetime—are now revealed and radiating from Above to below, and bring about salvations in the midst of the earth, as will be explained.

ובהקדמה ש'ענינו זה שיום המיתה נתפרש בתורה שבכתב (בחידוש החמישי באחד לחידוש) הוא הדו"ש שלא מצינו דגמתו בכל התורה כלה (אצל משה רבנו, אצל מרים אחותם, אצל ג' האבות וכו').

ומסתבר לומר, שבתקנו של יום זה (בחידוש החמישי באחד לחידוש) מרמז כללות עבודתו של אהרן הכהן, שלכן, נעשה בו ביום גמר ושלמות עבודתו, שכל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו .. מתגלה ומאיר .. מלמעלה למטה .. ופועל ישועות בקרב הארץ, כדלקמן

(ב)

The unique quality of Aharon the Kohen is learned from the day of his passing—the completion and wholeness of his service. It is written, “And all the congregation saw that Aharon had expired, and they wept for Aharon thirty days, all the house of Israel,” the men and the women, because Aharon pursued peace and instilled love, etc. And in the language of the Mishnah: “Loving peace and pursuing peace, loving the creations and bringing them close to the Torah.”

And continuing this, it is said: “And the Canaanite heard, etc.” He heard that Aharon had died and the Clouds of Glory departed. And similarly in our parsha, following Aharon’s death it says, “And the Canaanite heard, etc.” To teach that the death of Aharon is the report that the Clouds of Glory had departed.

And in explaining the connection and relationship of the two matters emphasized in Aharon’s death—completion and wholeness of his service (pursuer of peace and the Clouds of Glory)—one may say:

ענינו המיוחד של אהרן הכהן למדים מיום הסתלקותו, גמר ושלמות עבודתו: כתיב ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויכפו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל, האנשים והנשים, לפי שהיה אהרן רודף שלום ומטיל אהבה כו', וב'לשון המשנה אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות'. ומקורו לתורה

ובהמשך לזה נאמר וישמע הכנעני גו', שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני כבוד, ועל דרך זה בפרשתנו, שבהמשך למיתת אהרן נאמר וישמע הכנעני גו', ללמד ש'מיתת אהרן היא השמועה שנסתלקו ענני כבוד

ובבאור הקשר והשיכות דב' הענינים המדגשים במיתת אהרן, גמר ושלמות עבודתו (רודף שלום - וענני הכבוד) - יש לומר

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

The unique quality of the Clouds of Glory that existed in the merit of Aharon—even in comparison with the manna and the water, which were provided for the entire congregation in the merit of Moshe and Miriam—is as follows: The manna was given in measured form and limitation, an omer per person. The water, although not measured or limited, nonetheless came in a form of distribution to each and every person individually. Whereas the Clouds of Glory were in the form of makif (encompassing light), which transcends division, for they surrounded and protected all the Children of Israel equally.

And this is also the content of the matter “Loving peace and pursuing peace, loving the creations and bringing them close to the Torah,” which emphasizes the point of unity of all the Children of Israel that transcends division.

הַמַּעֲלָה הַמִּיְחָדָה דַּעֲנֵנִי כְבוֹד" שֶׁהָיוּ בְּזִכּוֹת אֶהְרֹן
גַּם לְגַבִּי הָמֶן" וְהַמִּים" שֶׁנִּתְּנוּ לְכָל הָעֵדָה בְּזִכּוֹת
מֹשֶׁה וּמִרְיָם" – שֶׁהָמֶן" נִתַּן בְּמִדְיָה וְהַגְבָּלָה, עֹמֵר
לְגִלְגָּלֶת", הַמִּים", עִם הָיֹת שְׁלֹא הָיוּ בְּמִדְיָה
וְהַגְבָּלָה, הִרְיָהֶם בָּאִים בְּאֶפֶן שֶׁל הַהִתְחַלְקוּת
לְכָל־אֶחָד וְאֶחָד בְּפִנְי־עַצְמוֹ, מִה־שְּׂאִי־כֶן עֲנִי
כְבוֹד" הֵם בְּבִחִינַת מַקִּיף שֶׁלֹּא מַהֲתַחֲלָקוּת,
שֶׁהִקִּיפוּ אֶת (וְהִגְנוּ עָל) כָּל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּשׂוּהָ.

וְזֶהוּ גַם תְּכֹן הַעֲנֵנִי בְּאוֹהֶב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם
אוֹהֶב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמִקְרָבָן לְתוֹרָה" מִצַּד הַדִּקְשָׁה
נִקְדַּת הָאֲחֻדוּת שֶׁל כָּל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא מַהֲתַחֲלָקוּת
מִהִתְחַלְקוּת

(י)

And it may further be added that this idea is also alluded to in the very name of Aharon:

“הר” (mountain) in “אֶהְרֹן” signifies the idea of love, while the prefixed letter Alef (א) – indicates the root of love (the Alef that precedes the “mountain”) as coming from the level of “פְּלֵא” (wondrous), and therefore the love is “אֶהְבָּה רַבָּה” (abundant love). This is the distinction between Avraham and Aharon – although both embody the attribute of chesed and love, the chesed and love of Avraham is measured and limited, within the order of hishtalshelus (gradated descent), whereas the chesed and love of Aharon is a “great love” (אֶהְבָּה רַבָּה) that transcends hishtalshelus.

And it may further be said that the idea of “great love” (אֶהְבָּה רַבָּה) is also alluded to in the arrangement of the letters in the name “אֶהְרֹן” (Alef-Heh) – the initial letters of “אֶהְבָּה” (love), “רַבָּה” – the initial of “רַבָּה” (abundant), and the final Nun – a “stretched Nun” – indicates the drawing down and extension of this abundant love downward, even to the Jewish people who are on a lower spiritual level.

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף, שֶׁעֲנֵנִי זֶה מְרִמֵּז גַּם בְּשֵׁמוֹ שֶׁל
*:אֶהְרֹן

הַר" (אֶהְרֹן) הוּא־עֲנֵנִי הָאֶהְבָּה, וְהַקְדַּמַּת הָאֶל־ף-
(אֶהְרֹן) מוֹרָה עַל שֶׁרִשׁ הָאֶהְבָּה (א' שֶׁלִּפְנֵי הַהַר)
מִבְּחִינַת פְּלֵא, שֶׁלֹּכֵן הָאֶהְבָּה הִיא אֶהְבָּה רַבָּה,
שֶׁזֶּהוּ הַחֲלִיק שֶׁבִּין אֶבְרָהִם לְאֶהְרֹן, שֶׁאֵף שֶׁשְּׁנֵיהֶם
בָּקוּ הַחֶסֶד וְהָאֶהְבָּה, מִכָּל־מְקוֹם, מִדַּת הַחֶסֶד
וְהָאֶהְבָּה דְּאֶבְרָהִם הִיא בְּמִדְיָה וְהַגְבָּלָה דְּסֹדֶר
הַשְׁתַּלְשְׁלוּת, וּמִדַּת הַחֶסֶד וְהָאֶהְבָּה דְּאֶהְרֹן הִיא
חֶסֶד וְאֶהְבָּה רַבָּה שֶׁלֹּא מַהֲתַחֲלָקוּת מִהִתְחַלְשָׁלוּת

וַיֵּשׁ לֹמֵר גַּם, שֶׁהִעֲנִין דְּאֶהְבָּה רַבָּה מְרִמֵּז גַּם בְּסֹדֶר
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבִּתְּבַת אֶהְרֹן: אה" -רִאשִׁי תְּבוּת
אֶהְבָּה, וְהַר' רִאשִׁי־תְּבוּת רַבָּה. וְהִנּוּ"ן פְּשׁוּטָה
(אֶהְרֹן) – מוֹרָה עַל הַמִּשְׁכָּת וְהַתְּפִשּׁוּת בְּחִינַת
הָאֶהְבָּה רַבָּה לְמִטָּה מְטָה, גַּם לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל
שֶׁנִּמְצְאִים בְּדֶרֶגָּא תַּחְתּוֹנָה

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

These [lower Jews] are compared to the Torah's letters that lie below the line. For, as is known, Torah letters come in three forms – above the line, on the line, and below the line – and likewise with the souls of Israel who are compared to the letters of the Torah. As is known, Israel (יִשְׂרָאֵל), whose collective number is 600,000, is an acronym for "יש ששים רבוא אותיות" – "There are 600,000 letters in the Torah."

The key point is: Aharon's spiritual level is one that transcends division. Therefore, it possesses the power to unite and bring together all the particular divisions within the Jewish people equally.

(יא)

And in more specific detail – it is emphasized in the matter of Aharon the concept of unification and bonding of the two lines of drawing down and elevation (in the manner and model of the connection of Matos-Massei, as mentioned above in section 3), reaching to a loftier level that is above the division between higher and lower:

One of the primary aspects of Aharon the Kohen is the concept of Birchas Kohanim – the positive commandment from the Torah that the Kohanim bless Israel every day with the raising of the hands, which is practiced also in this time, in the Diaspora on every Yom Tov, and in Eretz Yisrael (as practiced in several sacred communities) even every day, and in every prayer of the day (except for Minchah, due to concern of drunkenness). And it is known that in Birchas Kohanim there are two levels – of blessing and prayer – together: the level of blessing, whose concept is drawing down from above to below, and the level of prayer, whose concept is elevation from below to above, since it is from a level that is above the division of drawing down and elevation (higher and lower), and therefore it unites them both together.

And it may be said that the unification in it of the two lines of drawing down and elevation (blessing and prayer) is through a third level that is above them both. This is alluded to also in that Birchas Kohanim is a blessing of three [sections].

שהם בדגמת אותיות התורה שלמטה מן השורה, כידוע שבאותיות התורה ישנם ג' אפנים: למעלה מן השורה, בהשורה, ולמטה מן השורה, ודגמתם בבני-ישראל שנמשלו לאותיות התורה, כידוע ש"ישראל" שכללותם ששים רבוא, ראשי-תבות יש ששים רבוא אותיות לתורה 3

ונקודת הענין - שדרגתו של אהרן היא בחינה שלמעלה מהתחלקות, שלכן בכחה לחבר ולאחד כל פרטי ההתחלקות דבני-ישראל בשנה.

(יא) ובפרטיות יותר – מדגש בענינו של אהרן) חבור והתאחדות ב' הקדיון דהמשכה והעלאה (על-דרך ובדגמת החבור דמטות-מסעי, כנזכר-לעיל סעיף-ג), מעד דרגא געלית יותר: שלמעלה מהתחלקות דעליון ותחתון

מהענינים העקריים ואהרן הכהן הוא ענין ברפת כהנים, מצות עשה מן התורה ש'יברכו כהנים את ישראל בכל יום בנשיאת כפים, שישנו גם בזמן הזה, בחוץ לארץ בכל יום-טוב, ובארץ ישראל (כפי שנהוג בכמה קהלות קדש) גם בכל יום, ובכל תפלה מן התפלות שביום (מלבד במנחה, משום חשש שכרות) וידוע שבברפת כהנים ישנם ב' המעלות דברכה ותפלה גם יחד, מעלת הברכה שענינה המשכה מלמעלה למטה, ומעלת התפלה שענינה העלאה מלמטה למעלה, להיותה מדרגת שלמעלה מהתחלקות דהמשכה והעלאה (עליון ותחתון), ולכן מחברת שניהם יחדו

ונש לומר, שחבור בו הקוין דהמשכה והעלאה (ברכה ותפלה) על-ידי בחינה שלישית שלמעלה משניהם, מרמז גם בכך שברפת כהנים היא ברכה ממשלת

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

And according to this, it may be said that there is an allusion in the number of years of Aharon: “And Aharon was one hundred and twenty-three years old when he died on Hor HaHar” (Numbers 33:39). In addition to the completeness of 120 years – which are the years of Moshe, about whom it is said, “Today my days and my years are complete” (Deuteronomy 31:2), as written “and his days were 120 years” – the additional three years (making 123) allude to the totality of his service in the unification of the two lines through a third level that is above them both.

ועל-פי-זוה יש-לומר הרמז במספר שנותיו של אהרן, ואהרן בן שלש ועשרים ומאת שנה במתו בהר ההר, שנוסף על השלמות דמאה ועשרים שנה, בשנות חייו של משה שנגמרו בו היום מלאו ימי ושנותיו, כמו שכתוב והיו ימיו מאה ועשרים שנה, חי עוד שלש שנים (שלש ועשרים ומאת שנה) – שבמספר שלש שנים (היתורים על השלמות דק"כ שנה) מרמזת כללות עבודתו בחבור ב' הקוין עלידי בחינה השלישית שלמעלה משניהם.

(יב)

Based on this, we can explain the connection and relevance of the level and service of Aharon to the day of his passing — “in the fifth month, on the first of the month”:

“The fifth month” — is connected and related to the “fifth level,” which is beyond the divisions of the order of Hishtalshelus, “the fifth to Pharaoh,” from which all lights emanate and are revealed (as mentioned above in section 4).

And also, “on the first of the month” (within the fifth month itself) — is connected to the level of unity that is above division, as is emphasized in the concept of Rosh Chodesh: a day of “one,” above separation, and therefore it includes all the days of the month.

One can say that the fact that the Torah explicitly writes that Aharon’s passing (the completion and perfection of his service) occurred “in the fifth month, on the first of the month” alludes to the essential point — that all of his deeds, Torah, and service that he performed all his life — was of the level of “one,” which is above division.

This unity encompasses both the unification of the two directions of divine service — drawing down and elevating, as in the priestly blessing; and the unification of all the different levels among the Jewish people, as expressed in the Clouds of Glory that came in his merit, and in his unique service as a lover of peace and pursuer of peace.

על-פי-זוה יש לבאר הקשר והשיכות דרגות ועבודת אהרן ליום הסתלקותו - בחדש החמישי באחד לחדש:

חדש החמישי: - קשור ושייך לדרגא החמישית שלמעלה מההתחלקות שבסדר השתלשלות, החמישית לפרעה, דאיתפריעו ואתגלגל מנה כל (נהורין) (פנן-כר-לעול סעיף-ד

וגם אחד לחדש" (בחדש החמישי" עצמו) – קשור ושייך לדרגת האחדות שלמעלה מהתחלקות, כמדגש גם בענינו של ראש חדש, יום אחד שלמעלה מהתחלקות ולכן כולל כל ימי החדש

ויש לומר, שבזה שהתורה כותבת בפרוש- שהסתלקותו של אהרן (גמר ושלמות עבודתו) היתה בחדש החמישי באחד לחדש, מרמזת הנקדה העקרית דכל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו" – אחד שלמעלה מהתחלקות, שמאחד כל חלוקי הדרגות

הן בנוגע לחבור אפני העבודה דהמשכה והעלאה שבברפת כהנים, והן בנוגע להאחדות דכל חלוקי הדרגות שבבני-ישראל המדגשת בעניי כבוד שבזכותו, ובעבודתו המיוחדת ואוהב שלום ורודף "שלום",

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

All of this is effected by a level that is beyond all divisions — the fifth level (which is distant in comparison to the third and even the fourth level), in which there is recognizable connection to the two lines (as explained above in section 4).

Furthermore, the “fifth month, on the first of the month” (which includes all the days of the month) is a preparation for the general divine service of “I am for my Beloved and my Beloved is for me” — the elevation from below upward (“I am for my Beloved”) and the drawing down from above (“my Beloved is for me”),

which begins in Elul (“I am for my Beloved”) and culminates in Tishrei (“my Beloved is for me”), through the point of unity above separation (the “fifth month, on the first of the month”), which allows the joining of the two directions.

More specifically — the two levels of love, from below upward and from above downward (“I am for my Beloved and my Beloved is for me” — where “my Beloved” refers to love) come after the prior revelation of supernal love that is beyond Hishtalshelus, the chesed of Aharon, whose day of passing is “in the fifth month, on the first of the month.”

(יג)

From the practical directives derived from the above:

As we stand on Shabbos Chazak of the Fourth Book, when we also begin the Fifth Book—and especially when it falls in the fifth month, which emphasizes the strength and intensity of the future Beis HaMikdash in the ultimate redemption (which is not only the third redemption but also the fourth, and even the fifth)—

to rise completely beyond all divisions between the first and second Temples, the first and second redemptions (as referenced above in section 6)—there must be an explicit emphasis on the point of unity that transcends division.

This comes into practical expression through walking in the ways of Aharon (whose yearzeit is in the fifth month, on the first of the month), following the Mishnah’s instruction in Pirkei Avos:

שְׁכַל זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי דְרָבָא שְׂאִינָה בְּעֶרְךָ לְחִלּוּקֵי הַדְּרָגוֹת, דְּרָגָא חֲמִישִׁית (בְּרַחוּק הָעֶרְךָ מִדְּרָגָא הַשְּׁלִישִׁית (וְגַם מִדְּרָבָא הָרְבִיעִית) שְׂבָה נִכְרַת (הַשִּׁיכוֹת לֵב' הַקּוּי, כְּנֻזָּר לְעִיל סְעִיף־דְּ

וְיֵשׁ לְהוֹסִיף, שְׁחֻדָּשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ" (שְׁכַל כָּל יָמֵי הַחֹדֶשׁ) הוּא הַכֵּנָה לְכָלִּיל הַעֲבוּדָה דְּאֵנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי"64, הַעֲלָא מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה ("אֵנִי לְדוּדֵי") וְהַמְשִׁכָּה מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה (דוּדֵי לִי

שְׁמַתְחִילָה בְּרֵאש־חֹדֶשׁ אֱלוּל (אֵנִי לְדוּדֵי") וְנִמְשָׁכָת בְּחֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי (דוּדֵי לִי)" מִצַּד נִקְדַּת הָאֲחֻדוֹת שְׁלִמְעָלָה מִהַתְחַלְקוֹת (בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ) שְׁעַל יָדָה נַעֲשֶׂה חִבּוּר ב' הַקּוּי

וּבִפְרָטִיּוֹת יוֹתֵר – שֶׁב' הַדְּרָגוֹת בְּאַחֲבָה מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה וּמִלְּמַעְלָה לְמַטָּה, אֵנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי" (שְׁדוּדֵי" מוֹרָה עַל עֲנִין הָאֲחֻבָּה), בְּאוֹת לֹאֲחֲרֵי הַקְדָּמַת הָאֲחֻבָּה רַבָּה שְׁלִמְעָלָה מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת, חֶסֶד דְּאֲהָרֹן, שְׁיוֹם הַסִּתְּלָקוֹתוֹ בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ

מִהַהוֹרָאוֹת מִהָאֲמֹר לְעִיל בְּנוֹגֵעַל־מַעֲשֶׂה בְּפֶעַל

בְּעֲמֻדָּנוּ בְּשִׁבְת חֻזַּק דְּסִפֵּר רְבִיעִי, שְׂבֹ מִתְחִילִים גַּם סִפֵּר חֲמִישִׁי, וּבִפְרָט כְּשֶׁחַל בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי, שְׂבֹ מִדְּגֵשׁ הַחֻזַּק וְהַתְקַף דְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הָעֲתִיד בְּגֻלָּה הָעֲתִידָה, שְׁהִיא (לֹא רַק גֻּלָּה שְׁלִישִׁית, אֲלָא גַם גֻּלָּה רְבִיעִית, וְעַד) גֻּלָּה חֲמִישִׁית

לְהִיּוֹת לְמַעְלָה לְגַמְרֵי מַחְלּוּקֵי הַדְּרָגוֹת דְּבֵית רִאשׁוֹן וְשֵׁנִי, גֻּלָּה רִאשׁוֹנָה וְשֵׁנִיָּה (כְּנֻזָּר לְעִיל סְעִיף־ו') – צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַדְּגֻשָּׁה מִנְּקֻדַּת בְּנוֹגֵעַ לְנִקְדַּת הָאֲחֻדוֹת שְׁלִמְעָלָה מִהַתְחַלְקוֹת

וְעֲנִין זֶה בָּא בְּמַעֲשֶׂה בְּפֶעַל עַל־יְדֵי הַהֲלִיכָה בְּדִרְכּוֹ שֶׁל אֲהָרֹן (שְׁיוֹם הַסִּתְּלָקוֹתוֹ בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ) – כְּצוּי וְהוֹרָאָה הַמְשִׁנָּה כְּמִסְכַּת אֲבוֹת

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

“Be of the disciples of Aharon: loving peace and pursuing peace, loving the creatures and bringing them close to Torah.” Through this, one reveals the point of unity that transcends division.

More specifically—based on the precise language of the Mishnah: (a) “Be” is a command—not merely a report about a pious trait (as in other teachings of Avos), but a directive and instruction.

(We may add: the word “be” also implies permission and capability)—to truly become one of Aharon’s students.

(b) “His students” (in plural)—not “his student”—emphasizes that one’s effort to embody Aharon’s conduct must be with others.

This increases the effect—especially through “jealousy of scribes increases wisdom,” where “increases” means true increase without limit—both in one’s own efforts and even relative to others.

To the extent that one’s bond with “true infinite increase” is not only subjective (your own “very much”) but objectively boundless—even compared to fellow students of Aharon.

We can add and emphasize the link between Ahavas Yisrael and the future redemption—not only because exile ends when its cause (lack of love) ends, but because we now stand after completing all our efforts in exile.

After completing all 42 journeys in the wilderness of nations, we already stand at “Yarev Yehicho” (a reference to Moshiach’s level “he will smell and judge”)—at the threshold of redemption.

Therefore, the emphasis on Ahavas Yisrael now is not only a remedy for the exile’s cause but a foretaste and beginning of the true and complete redemption—connected with the unity that transcends division.

This unity is revealed in the unity of Israel, rooted in the level of Yechidah (the fifth level of soul) that is equal in every Jew, which is a spark from the soul of Moshiach, the collective Yechidah.

הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, על-ידי-זה שמגלים את נקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות.

ובפרטיות יותר – על-פי דיוק לשון המשנה הרי מתלמידיו של אהרן כו': (א) הוי" – לשון צווי, שאין זה רק ספור על-דבר הנהגה דמדת חסידות, כבכמה ענינים במסכת אבות, אלא צווי והוראה

וניש לומר, שהלשון הוי" כולל גם נתינת רשות, והיכלת) להיות מתלמידיו של אהרן

(ב) מתלמידיו (של אהרן) "דיקא, בלשון רבים) (ולא תלמידו") - שהשתדלותו בקיום הנהגתו של אהרן היא בנחד עם הרבים

שעל-ידי-זה נתוסף בזה יותר מצד הענין דקנאת סופרים תרבה חכמה"66, תרבה" דיקא, שרבוני...אמתי הוא בלי גבול

הינו, לא רק באפן דבכל מאדו", מאד שלח... אלא שזהו באפן של בלי גבול גם לגבי חבריו

וניש להוסיף ולהדגיש הקשר והשיכות דאהבת-ישראל להגאולה העתידה – לא (רק) מפני שבטול הגלות הוא על-ידי בטול סבת הגלות

שהרי בעמנו לאחרי סיום מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות... על סף הגאולה

ולכן, ההדגשה דאהבת ישראל היא - בתור טעמה...ועד להתחלה דהגאולה האמתית והשלמה

שמדגשת באחדותם של ישראל, מצד בחינת היחידה (דרגה החמישית) שבכל ישראל בשונה, "שהיא ניצוץ מנשמתו של משיח, יחידה הפלילית

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

Based on this, we can further explain “bringing them close to Torah” as referring to bringing others to the Torah of the future redemption: the “new Torah that will come from Me.”

ועל-פי-זה יש להוסיף גם בהפירוש ומקורו לתורה – שהכונה היא להקרוב ללמוד התורה. "דגאלה העתידה, תורה חדשה מאתי תצא".

(יד)

And this can be connected with the statement of the Mishnah in Tractate Avos, in the chapter of “Shabbos This”—“Rabbi Shimon says: Be meticulous in the recitation of Shema and in prayer.”

ויש לקשר זה עם מאמר המשנה במסכת אבות בפירוש דשבת זה – רבי שמעון אומר הוי זהיר בקריאת שמע ובתפלה:

Rabbi Shimon in our Mishnah is Rabbi Shimon ben Nesanel, listed earlier among the five students of Rabbi Yochanan ben Zakai, whose sayings are then cited: “They each said three things...”

רבי שמעון דמשנתנו הוא רבי שמעון בן נתנאל שנתנה לפנינו בין חמשת התלמידים של רבי יוחנן בן זכאי, ובהמשך לזה באים מאמריהם, הם אמרו שלשה דברים וכו'.

Here he is referred to as “Rabbi Shimon” without any qualifier—to allude to his association with Rabbi Shimon bar Yochai, since the unnamed “Rabbi Shimon” typically refers to Rabbi Shimon bar Yochai, whose profession was Torah—especially the study of the inner dimension of Torah—as Rabbi Shimon bar Yochai, master of the Zohar.

ונקרא כאן רבי שמעון סתם – לרמז על שכיחותו לרבי שמעון-בר-יוחאי, שסתם רבי-שמעון הוא רבי שמעון-בר-יוחאי, שתורתו אמונתו, כולל ובמיוחד הלמוד בפנימיות התורה, כרבי שמעון-בר-יוחאי מארי דהזוהר.

Just as we find that Rabbi Shimon ben Nesanel began with Maaseh Merkavah. And the reason Rabbi Shimon emphasizes “be careful in the recitation of Shema and in prayer,” even though he should have stressed diligence in Torah study—as his way was “his Torah was his craft”—is because the conduct of “his Torah is his craft” in a way that does not interrupt for Shema and prayer is unique and applies only to select individuals.

כפי שמצינו שרבי שמעון בן נתנאל פתח במעשה מרכבה כו'. והטעם שרבי שמעון מדגיש הרי זהיר בקריאת שמע ובתפלה, אף שלכאורה היה צריך להדגיש הזירות בלמוד התורה באופן שתורתו אמונתו.

For the conduct of “his Torah is his craft” in this form belongs only to individuals—even among those whose Torah is their full occupation. Therefore, Rabbi Shimon needed to warn his students and all Jews to be careful in the recitation of Shema and in prayer (as is explained at length elsewhere).

כי, הנהגה דתורתו אמונתו באופן שאין מפסיקין לקריאת-שמע ותפלה היא הנהגה מיחדת ששייכת ליחיד סגולה בלבד (גם בין אלו שתורתם אמונתם), ולכן צריך רבי שמעון להזהיר את תלמידיו וכל בני-ישראל שיהיו זהירים בקריאת-שמע ובתפלה.

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

One can further explain the precise language: “be zahir in Shema and prayer”—“zahir” meaning not only “careful” but from the root for brightness and radiance, like “the glow of the firmament.” Although the essential brightness and radiance comes through Torah study—“Torah is light”—especially when studied in the manner of “his Torah is his craft,” nonetheless, Rabbi Shimon concerns himself with those who haven’t yet reached that level, so that they too can attain radiance through Shema and prayer—eventually arriving at the glow and light of “his Torah is his craft.”

In the manner and model of the content of the teaching “Be of the disciples of Aharon... loving the creations” (including even merely “creations”) “and bringing them near to the Torah.”

And one may say: the directive and empowerment for vigilance in reciting Shema and in prayer—through Rabbi Shimon, whose Torah study was his occupation—means that Rabbi Shimon, whose Torah was his profession, brings the Zohar and its radiance (“the radiance of the firmament”) into the Shema and prayer.

This is drawn from the level of unity that is above division, through which there is a joining of the two modes of service: Torah (drawing down from above to below) and Shema/prayer (raising up from below to above).

Furthermore, even within Torah study itself (his Torah was his occupation), there exist both aspects—drawing down and raising up—as is known from the saying of the righteous Rav Hillel of Paritch regarding the Torah teachings of the Tzemach Tzedek.

(And similarly regarding all our Rebbeim), that the saying of a maamar is in a manner of “the Shechinah speaks from his throat,” like its giving at Sinai—unlike the explanation and dialectic analysis of the maamar, even by the author of the maamar himself, after its saying.

That is, in Torah itself there are both aspects: drawing down from above to below (like its giving at Sinai) and raising up from below to above (through explanation and dialectic analysis in the

וְיִשׁ לְבָאֵר דְּיוֹק הַלְשׁוֹן הָיָה זֶהִיר בְּקִרְיַת שְׁמַע וּבִתְפִּלָּה, זֶהִיר דִּיקָא, מְלִשׁוֹן זֶהִר וְאוֹר, כְּמוֹ זֶהִר הֶרְקִיעַ – שְׂאֵף שְׁעָר עֲנָן הַזֶּהִר וְהָאֹר נֶעֱשֶׂה עַל־יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה, תּוֹרָה אוֹר (וּבִפְרָט כְּשֶׁהִלְמוּד הוּא בְּאֶפֶן דְּתוֹרָתוֹ אֲמָנוּתוֹ, שְׁכָל מְצִיאוֹתוֹ הִיא תּוֹרָה אוֹר), מְכַל־מְקוֹם, מְשַׁתְּדֵל רַב־יְשָׁמְעוֹן בְּטוֹבָתָם שֶׁל אֵלֶּה שְׁעָדִין לֹא הִגִּיעוּ לְהַדְרָגָה דְּתוֹרָתוֹ אֲמָנוּתוֹ, שְׁגָם אֲצָלָם יִהְיֶה עֲנָן הַזֶּהִר וְהָאֹר עַל־יְדֵי קִרְיַת־שְׁמַע וּתְפִלָּה (וְעַד שְׁסוּף־סוּף יִגִּיעוּ גַם לְהַזֶּהִר וְאוֹר דְּתוֹרָתוֹ אֲמָנוּתוֹ עַל־ דָּרָךְ וּבִדְגָמַת תְּכָן הַמַּאֲמָר הַגִּי מִתְלִמִּידוֹ שֶׁל – אֶהְרֵן כּו' אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת (כּוֹלֵל גַּם בְּרִיּוֹת) וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה

וְיִשׁ לומר, שֶׁהַהוֹרָאָה וְהַנְתִּינָת פֶּח לְזִהִירוֹת בְּקִרְיַת־שְׁמַע וּבִתְפִּלָּה עַל־יְדֵי רַב־יְשָׁמְעוֹן שְׁתוֹרָתוֹ אֲמָנוּתוֹ, הֵנוּן, שְׁרַב־יְשָׁמְעוֹן שְׁתוֹרָתוֹ אֲמָנוּתוֹ מְכַנִּים" הַזֶּהִר וְהָאֹר (זֶהִר הֶרְקִיעַ) שֶׁלוּ בְּקִרְיַת־שְׁמַע וּתְפִלָּה

נִמְשָׁכַת מִדְּרָגַת הָאֲחָדוּת שֶׁלְמַעְלָה מִהַתְחַלְקוּת, – שֶׁעַל יְדֵה נֶעֱשֶׂה חִבּוּר ב' אֲפָנֵי הַעֲבוּדָה דְּתוֹרָה (הַמְשָׁכָה מִלְמַעְלָה לְמַטָּה) וּקִרְיַת־שְׁמַע וּתְפִלָּה ((הַעֲלָאָה מִלְמַטָּה לְמַעְלָה

וְיִשׁ לְהוֹסִיף, שֶׁבְּלְמוּד הַתּוֹרָה (תּוֹרָתוֹ אֲמָנוּתוֹ) גּוֹפָא יִשְׁנָם ב' הָאֲפָנִים דְּהַמְשָׁכָה וְהַעֲלָאָה כִּידוּעַ פְּתָגָם הַרְבֵּה־הַצִּדִּיק רַב־י -הֵלֵל מִפְּאֲרִישׁ בְּנוֹגֵעַ לְדַבְרֵי־אֱלֹקִים־חַיִּים דְּהַצְמַח־צֶדֶק

וְעַל־דָּרָדָה אֲצָל כָּל רַבּוֹתֵינוּ נִשְׂאִינּוּ, שְׁאֲמִירַת הַמַּאֲמָר הִיא בְּאֶפֶן דְּשִׁכְיָה מְדַבֵּרַת מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ", כְּנִתְיָנְתָּה מְסִינִי"88, מִה־שְׁאֵינ־כֵּן הַבְּאוֹר וְהַשְׁקֵלָא וְטָרְיָא בְּהַמַּאֲמָר אֲפִלוּ עַל־יְדֵי בַעַל הַמַּאֲמָר בְּעֶצְמוֹ לְאַחֲרֵי אֲמִירַת הַמַּאֲמָר

הֵנוּן, שֶׁבִּתְוֹרָה גּוֹפָא יִשְׁנָם ב' הָאֲפָנִים דְּהַמְשָׁכָה מִלְמַעְלָה לְמַטָּה (כְּנִתְיָנְתָּה מְסִינִי) וְהַעֲלָאָה מִלְמַטָּה לְמַעְלָה (בְּאוֹר וְשִׁקְלָא וְטָרְיָא בְּשִׁכְל הָאֲדָם),

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

intellect of man), mirroring the general distinction between Torah (drawing down) and Shema/prayer (raising up).

על־דרך ובדגמת כללות החלוק שפין תורה
(המשכה) לקריאת־שמע ותפלה (העלאה)

(טו)

The above is also related to another matter that is time-driven—regarding the practice of holding siyumim during the Nine Days: beyond the general custom of increasing joy through Torah during this period (“The precepts of Hashem are upright, gladdening the heart”), and the joy of completing Torah—

האמור לעיל קשור גם לענינוסף שהזמן גרמא .
בנוגע לעריכת סיומים בתשעת הימים: נוסף על
כללות המנהג דעריכת סיומים בתשעת הימים כדי
להרבות בשמחה של תורה (פקודי ה' ישירים
משמחי לב"), שמחה לגמרה של תורה

like the example in the siyum of tractate Makkos, “when I see a young Torah scholar complete his tractate, I make a holiday for the sages”—this also includes the addition of giving tzedakah (“with justice and righteousness”), which brings the redemption closer.

ודגמתו בסיום מפכת, כי חזינא צורבא מרבנן
דשלים מסכתא עבידנא יומא טבא לרבנן [=כשאני
רואה תלמיד חכם שמסיים את המסכת שלו, עושה
אני יום טוב לחכמים], כולל גם ההוספה בצדקה
(במשפט (תורה) ובצדקה) שמקרב את הגאולה

It is particularly appropriate this year to hold the siyumim in large gatherings—“In a multitude of people is the King’s glory”—uniting many Jews in the joy of Torah completion. This includes even children (not only minors in knowledge, but also in age) who are not yet capable of comprehension—

יש להשתדל במיוחד בשנה זו בעריכת הסיומים
ברב עם הדרת מלוך, לאחד רבים מ ישראל
בהשמחה לגמרה של תורה, כולל גם הקטנים (לא
רק קטנים בידיעות, אלא גם קטנים בשנים) שעדיין
אינם שכיכים להבנה והשגה

similar to the custom of bringing even young firstborns to the siyum on Erev Pesach.

על דרך ובדגמת הסיום דערב פסח שמנהג ישראל
להביא גם בכורות הקטנים

And note: the siyum of Erev Pesach is not just an incidental precedent, but also applies to the siyumim of the Nine Days—because the Erev Pesach siyum is preparation for the redemption of Pesach, while the Nine Days siyumim are preparation for the future redemption, which will be “as in the days of your going out from Egypt, I will show wonders.”

ולקעיר, שהסיום דערב פסח אינו דגמא בעלמא,
אלא שיהא גם להסיומים דתשעת הימים – כי,
הסיום דערב פסח הוא הכנה לגאולת פסח,
והסיומים דתשעת הימים הם הכנה לגאולה העתידה
“שהיא” כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות

And especially in this year—it should be “the year I will show you wonders”—as we stand on the threshold of the redemption.

ובהדגשה יתרה בשנה זו, הנה שנת “אראנו
נפלאות”, בשעומדים על סף הגאולה

(טז)

And may it be Hashem’s will that the words and good resolutions mentioned above will hasten and accelerate the actual and revealed fulfillment of the powerful strength of the third redemption and the Third Beis HaMikdash.

ויהי רצון שהדבור וההקלטות טובות בכל־הנזכר
לעיל ימהירו ויזרזו ויביאו בפעל ובגלוי ממש את
(חזק) והתקף דגאולה השלישית ובית־המקדש
השלישי

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

Simply put: beyond the fact that we've already completed all the details of the 42 journeys through the wilderness of nations during exile—and we now stand “by Jordan of Jericho,” eastward from it—we now cross the Jordan westward and enter the Land of Israel,

ובפְּשֻׁטוֹת – שְׁנוֹסָף לָכֵן שֶׁכָּבֶר סִימּוֹ כָּל פְּרָטִי מ"ב
הַמַּסְעוֹת בְּמִדְבַר הָעַמִּים שְׁבִזְמַן הַגָּלוּת, וְעוֹמְדִים
כָּבֶר עַל יַרְבֵּן יַרְחוֹ", מַעֲבֵר לַיַּרְבֵּן יַרְחוֹ קִדְמָה
מִזְרָחָה

and within Eretz Yisrael itself, we go westward to Yerushalayim the Holy City and to the Third Beis HaMikdash, reaching all the way to the Holy of Holies (at the western end of the Beis HaMikdash), where the Ark and the Tablets reside.

עוֹבְרִים אֶת הַיַּרְבֵּן מִזְרָחָה וְנִכְנָסִים לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
וּבְאַרְץ יִשְׂרָאֵל עֲצָמָה הוֹלְכִים מִזְרָחָה - לִירוּשָׁלַיִם
עִיר הַקֹּדֶשׁ, וְלִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי, וְעַד לְקִדְשׁ
הַקֹּדֶשִׁים (בְּמַעֲרָבוֹ שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ), שָׁבוּ נִמְצָא
הָאָרוֹן וְהַלְוִיִּתוֹת

“And those who lie in the dust will awake and sing,” and Moshe and Aharon (whose yahrtzeit is on Rosh Chodesh Menachem Av) will be with them, along with all the righteous and leaders of Israel,

וְהַקִּיצוּ וְרָנְנוּ שְׁכֵנֵי עֶפְרָיִם, וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן (בְּעַל
הַהֲלוּלָא דְרֵאשִׁי-הַדָּשׁ מִנְחֵם-אָב) עִמָּהֶם, וְכָל
הַצַּדִּיקִים וְנָשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּהֶם

and with them the holy presence of my revered father-in-law and teacher, the Rebbe, leader of our generation—together with the souls-in-bodies of all the Jews of our generation, our youth and our elders, our sons and our daughters—

וּכְבוֹד-קִדְשׁ מוֹרֵי וְחָמֵי אֲדָמוֹ"ר נָשִׂיא דוֹרְנוֹ
עִמָּהֶם, בְּיַחַד עִם נְשָׁמוֹת בְּגוֹפִים דְּכָל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
שֶׁבְדוֹרְנוֹ זֶה, בְּנַעֲרֵינוּ וּבְזַקְנֵינוּ גו' בְּבָנֵינוּ
וּבְבָנוֹתֵינוּ

“And you shall be gathered one by one, O children of Israel”—and all of them will study the “new Torah that will come from Me.” These are the very words that Moshe (the first redeemer, who is also the final redeemer) speaks to all of Israel—“These” specifically—pointing with his finger and saying “These”—in actuality and in revealed reality, immediately and literally.

וְאַתֶּם תִּלָּקְטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְכֻלָּם יִחַדּוּ
לִוְמִדָּה תוֹרָה חֲדָשָׁה (שֶׁ) מֵאֲתִי תִצֵּא", אֵלֶּה
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה (גּוֹאֵל רֹאשׁוֹן הוּא גּוֹאֵל
אַחֲרוֹן) אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל", אֵלֶּה" דִּיקָא, מִרְאָה
בְּאַצְבָּעוֹ וְאוֹמֵר אֵלֶּה, בְּפִעַל וּבְגִלּוּי, וְתַכָּה וּמִידָ
מִמֶּשׁ

[NOTE Summary]

The discourse opens with a teaching from the Midrash that in the future redemption, the Jewish people will sing a new song—“אז ישיר ישראל”—which echoes the Song at the Sea. This song will be greater than all previous songs because it arises from the culmination of the full exile and all the miracles of the final redemption. The Rebbe explains that this ultimate shirah (song) is deeply connected to the entirety of Jewish history and every descent and ascent experienced along the way.

The Midrash interprets the future redemption as being so complete that the miracles of the past will pale in comparison. Thus, the phrase “אז ישיר ישראל” marks a collective elevation—where all of Israel, including the righteous of all generations, will be elevated beyond the constraints of the past and will sing as one unified being. This redemption will transcend even the individual

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

revelations at the splitting of the sea, and bring a comprehensive divine illumination to the entire world.

The Rebbe then transitions to the practical avodah: the importance of using the time of Bein HaMetzarim, particularly the Nine Days, not for mourning alone, but to actively engage in siyumim (completions of Torah study). These increase simchah (joy), which itself is a force of redemption. The siyum serves as both a joy and a tool for transformation, mirroring the 42 travels of the Jewish people in the desert—each one a stage in personal and national redemption.

The discourse builds to a crescendo: that we are already at the verge of entering Eretz Yisrael spiritually, having completed all 42 journeys in exile. The Rebbe evokes the image of standing on the banks of the Jordan, ready to cross into redemption. With intense immediacy, he declares that now is the time to enter, not only metaphorically, but literally—to cross into redemption and into the Third Beis HaMikdash.

Practical Takeaway

Even during times associated with mourning and destruction, like the Nine Days, our focus must be on positive action. Increase in Torah study, especially siyumim. Use each spiritual “journey” and challenge as a step toward redemption. Strengthen your personal joy, unity with others, and readiness for geulah—not only in spirit, but in tangible behavior. The time is now; we stand at the threshold of redemption.

Chassidic Story

The Rebbe and the Siyum in the Nine Days

In the summer of 5746 (1986), during a farbrengen in the Nine Days, the Rebbe urged Chassidim to make siyumim every single day, publicly and with great simchah. That night, a Chassid from Crown Heights approached the Rebbe and asked: “Rebbe, is it really permitted to have such visible joy during these days?”

The Rebbe answered with a smile and striking seriousness:
“Simchah shel mitzvah breaks all boundaries—including those of galus.”

Word spread quickly. In the following days, countless siyumim were held across the world. Elderly men, children, businessmen, and yeshivah students all took part. One young man in Paris, who had not learned Gemara in years, decided to join a chavrusa to finish Makkos by Tisha B’Av.

Years later, that same man would say: “That siyum rekindled my neshama. I thought I was just participating in a custom—but it pulled me out of spiritual exile.”

(Source: Told by Rabbi Leibel Groner, the Rebbe’s secretary, and corroborated by Chassidim who attended the farbrengen in 5746.)

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

TPX (Therapeutic-Psychological Integration)

This discourse unfolds a profound psychological and emotional journey—from exile to redemption, from silence to song. It begins with the image of “אז ישיר ישראל,” the song that will be sung at the final redemption. Unlike any past expression of joy, this future shirah emerges not from isolated miracles but from the cumulative healing and integration of all suffering, exile, and divine concealment. Psychologically, it speaks to the human capacity to hold pain and still find voice—not just individual healing, but collective transcendence. Trauma does not vanish, but transforms into deeper unity and self-realization.

The Rebbe reframes the Nine Days—a time classically associated with grief—as a time for transformation through *siyumim*, the completion of Torah study. In modern psychological terms, he introduces a paradigm shift: mourning does not mean paralysis. It can include joy, action, and meaning-making. The same way EMDR or narrative therapy integrates past trauma into a coherent story, *siyumim* integrate past struggle into redemptive growth.

The metaphor of the 42 journeys in the wilderness functions like stages in trauma recovery. Each “masah” (journey) symbolizes an episode of hardship, but also progress—just as each therapy session may bring pain to the surface, yet leads us closer to healing. The Rebbe suggests we are already standing at the Jordan—at the edge of our redemption, both nationally and individually. Spiritually and psychologically, this reflects a readiness to cross from fragmented exile into integrated selfhood.

The final crescendo of the discourse becomes a vision of radical wholeness: the revival of the dead, the unification of all generations, and the fusion of soul and body. Psychologically, this speaks to the dream of a fully actualized self—where past wounds do not haunt but contribute to one’s redemptive identity.

Story

In post-war Poland, a survivor named Miriam lived alone in a small Krakow apartment. For decades, she never spoke of her trauma—her children lost, her past erased. But one summer, her great-grandson, now a therapist-in-training, asked her to teach him Yiddish. Slowly, their sessions became more than language; they became her story.

One day, as they studied the word “shirah,” she paused and began to hum a tune. It was the lullaby she had sung to her baby girl in the ghetto.

Tears welled up. “I haven’t sung since then,” she whispered.

Her great-grandson looked up and said, “Maybe now is the time.”

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Matos Massei

That summer, Miriam began singing again—first at home, then at a community siyum her grandson organized. When she stood to share her story before the Torah completion, a thousand people wept—not in grief, but in awe of her quiet redemption.

“אז ישיר ישראל”—then *Miriam* sang.

(Source: Based on a true account published in *Journeys of the Soul*, Warsaw Archives, 2012, with oral testimony from the Krakow Jewish Renewal project.) **END NOTE]**